„Danskeren,"

ET NYHEDS- OG OPBYGGELSES-BLAD FOR DET DANSKE FOLK I AMERIKA

udgivet af
Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebraska.

„Danskeren" udgaar Onsdag i hver Uge.
Pris pr. Aargang:
De Forenede Stater $1.50. Udlandet $2.00
Bladet betales i Forskud.
Bestilling, Betaling, Adresseforandring etc. med Undtagelse af Bidrag til Bladets Indhold adresseres:
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

Alle Bidrag til Bladets Indhold — Korrespondancer, Afhandlinger og andre Artikler — sendes til dets Redaktør:
A. M. ANDERSEN, Blair, Nebr.

Entered at Blair Post office as second class matter.

Advertising rates made known upon application.

I Tilfælde af, at Bladet ikke modtages regelmæssigt, bedes man klage til det stedlige Postkontor. Skulde dette ikke hjælpe, bedes man henvende sig til „Danskeren"s Kontor.

Naar Læserne henvender sig til Folk, som averterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysning om det averterede, bedes de altid omtale, at de saa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Støtte.

Onsdag den 23. April, 1913.

Et Ord om at kalde Præst. I et af vore Bytteblade skriver et Medlem af et Kirkeraad: „Jeg vil være rede til at tage imod som Præst enhver Mand, som Samfundsautoriteterne maatte anse for passende at sende os. Udsættelse frister til Modsaldenhed, og Menigheder er udsatte for at vælge den svageste, men mest fremtrædende Kandidat, de hører. Vi ønsker ikke en Mand, der „sætter sin bedste Fod frem"; vi ønsker en Mand, der holder i Længden".

Præsident Wilson siges at have ordret, at der ikke skal serveres Likører i det Hvide Hus, saa længe han er der. Dette har fremkaldt interessante Meddelelser angaaende Kongefamilierne i Europa. Ved statslige og private Sammenkomster serveres der Likører til Gæsterne, men ikke saa af Kongerne og Droningerne drikker ikke selv. Dette siges at være Tilfældet med Englands, Italiens, Bulgariens, Spaniens og Sverigs Konger og Hollands Dronning. Tyskklands, Østrigs og Ruslands Kejsere siges at være yderst maadeholdende, men ikke totalafholdende. Dette synes at være et Bevis for, at Moralen i Europas Herskerhuse aldrig har staaet højere end den gør for Tiden.

„Engelsk Kristendom." En japansk Kristen var indbudt til at tale ved „Verdens Missions-Konferencen" forleden. Han sagde ifl. „The Luth." bl. a.: Vi Kristne i Japan kan med Kristus holdeStand imod næsten hvad som helst. Vi kan holde Stand imod Buddhisme, Agnosticisme og Materialisme; men der er een Ting, vi ikke kan staa imod, og det er dette: Vi sender vore unge Mænd til Storbritanien, til Deres Universiteter. De gaar til Deres store Byers Østende, og der ser de Smuds, Usselhed og Elendighed Side om Side i Gaderne; Børn hungrer, Kvinder drikker, og Mænd slaas. De gaar til Vestenden, og der ser de Last og Rigdom prange Side om Side i Gaderne, og de kommer tilbage til os i Japan og siger: Dersom dette er det bedste, Kristendommen kan gøre for England, saa er den daarlig, og vi maa tie."

Senator Hvars Samvittighed. Det fortælles, at en værdig ældre Mand en Dag kom ind paa et Jernbanekontor i Boston og spurgte efter Agenten. Han var ikke til Stede, men Assistenten genkendte i den gamle Mand Senator Haar og bød sig til Tjeneste. „Jeg ønsker at forvisse mig om", sagde Senatoren, „hvem jeg skylder for et Maaltid, som jeg glemte at betale for i Gaar, da jeg forlod Spisevognen ved Worcester. Nogen maatte betale for hvad jeg spiste, og jeg ønsker at erstatte ham."

„Aa, det er „all right", Mr. Haar"," genmælte Klerken. „Vi behøver ikke at besvære os med det."

„Nej, det er ikke „all right", og jeg vil besvære mig med det", svarede Senatoren, og han tvang Assistenten til at efterse Dagsrapporten for Dagen forud med det Udfald, at han fandt Navnet paa Oppaarteren, som havde betalt for hans Middagsmad. Saa med tilsyneladende lige saa megen Tilfredshed, som om han havde faaet et Forslag sat igennem i Kongressen, betalte Senatoren Assistenten $1.50 til vedkommende Oppaarters Kredit.

Verdensfreden. Mr. Andrew Carnegie sagde fornylig i en Tale: „Amerika, Britanien og Tyskland førte deres forenede Stridskræfter i Kina under en tysk General til Peking, og saaledes vil disse tre Magter atter forenes, naar Faren fordrer det. Vi er alle af teutonisk Blod, og forenede kunde vi sikre Verdensfreden." Hertil bemærker „The Lutheran", at dersom mere saadan Tale hørtes og mindre af den Slags, som kommer fra „London Times" og gentages i den amerikanske Presse, saa vilde Englands og Tyskklands Diplomati ses at marchere sammen i Stedet for særskilt. Saa vilde Amerika træde til som et mægtigt tredie Parti, og Kristne over hele Verden kunde se haabefuldt fremad og være sikker paa Fred.

„Vore kirkelige Former".

Lad os denne Gang sige lidt om

Kirkeaaret og dets Fester.

Vort Kirkeaar og dets Inddeling efter Festerne beror ikke paa nogen guddommelig Befaling eller apostolisk Anordning; det er ikke en Fortsættelse af den gamle Pagts religiøse Inddeling af Aaret.

Følgelig tillægger vi ikke Festerne Betydning lige med de guddommelige Institutiser: Ordets Forkyndelse og Sakramenternes Forvaltning.

Men med denne Indrømmelse er ingenlunde sagt, at Kirkeaaret og dets Fester ikke er af Betydning.

Vi indrømmer endnu, at der kan til enhver Tid af Aaret tales om Jesu Fødsel, ligesaa om hans Lidelse, Død og Opstandelse, ogsaa om Aandens Sendelse.

Men Kirken har tidlig erkendt, at Frelsen i Kristus er ikke blot et Ord, ikke blot en Aabenbarelse af visse Sandheder, men den knytter sig til Kendsgerninger.

Det er saaledes en Kendsgerning, at Gud blev Menneske, at Gud indfriede sine hellige Løfter til Fædrene og lod sin Søn iføre sig vort Kød og Blod. Det er en Kendsgerning, at Kristus een Gang led i Kødet for at føre os frem til Gud, led Straffen for vore Synder og opstod til vor Retfærdighed. Endvidere er det en Kendsgerning, at Gud sendte sin Aand til Verden og stiftede den kristne Menighed ved „Kraft fra det høje."

Det er disse Kendsgerninger, Forkyndelsen af Frelsen i Kristus kredser om, og Tanken, der ligger til Grund for Festerne er ingenlunde at indskrænke Forkyndelsen af disse Frelses-Kendsgerninger, men meget mere at indramme dem saaledes i selve Aaret, at de da i det mindste skal mindes een Gang hvert Aar.

Lad os med det samme nævne

vore faste Søndagstekster..

De hænger jo nøje sammen med Kirkeaaret. Det er ingen absolut Nødvendighed for Kirkens Bestaaen eller for kirkelig Enighed, at vi følger disse Tekster. Hvis der slet ikke maatte gaas uden for dem, kunde de jo blive Aarsag til Begrænsning af den kristelige Forkyndelse.

Men Sagen har en anden Side. Teksterne er valgte med Hensyn til Kirkeaaret, altsaa først og fremmest med Hensyn til Festerne eller Højtiderne og de Kendsgerninger, som mindes ved disse.

Saa er der f. Eks. til Adventstiden valgt Afsnit af Guds Ord, som er skikkede til at forberede de villige Hjerter, ja enhver, som vil lade sig forberede, til at fejre Jul til Velsignelse. Ligesaa er Teksterne mellem Højtiderne og i Trinitatistiden valgt med megen Skønsomhed, saa de giver Anledning til en temmelig alsidig Forkyndelse af de kristelige Sandheder gennem Aaret.

Vi behøver visselig ikke at være trælbundne til disse Tekster. At dette er Synsmaaden inden for vor lutherske Kirke, derom vidner Valget af en anden og i somme af vore lutherske Samfund af en tredie Tekstrække.

I Stedet for, at de faste Tekster altsaa skulde indskrænke eller begrænse Forkyndelsen af de frelsende, opdragende og bevarende Sandheder, saa føler vi os forvissede om, at det modsatte er Tilfældet.

Vi tør godt paastaa, at der findes ikke een ud af Hundrede maaske ikke een ud af Tusinde Præster, der kunde give et saa godt og righoldigt Valgt af Tekster et Aar igennem.

Og er det mon ikke det frie Valg af Prædiketekster, Manglen paa faste Tekster, der bærer en stor Del af Skylden for, at Guds Ord bliver altfor fattigt forkyndt i alt for mange af de reformerte Kirker? Det frie Valg frister til Valg af Tidens Spørgsmaal som Temaer.

Jo, der er ligefrem Trang til noget saadant fast, som Kirkeaaret og de faste Prædiketekster byder. Gør vi blot ret Brug af disse Former, saa vil de bringe rig Velsignelse, og de er jo slet ikke til Hinder for, at der kan vælges frie Tekster for givne Lejligheder.

Tilbagegang — hvorfor?

Pastor Chr. Christensen har i en Artikel i Danskeren Nr. 15 vist, at der paa flere Omraader er Tilbagegang i vort kirkelige Arbejde. Det er naturligvis ikke meget opmuntrende at maatte erkende; men er det sandt, som det vistnok er, er det bedst at se Virkeligheden, som den er. Vi har vel ikke Magt til paa alle Omraader at raade Bod herpaa; men paa nogle har vi. Sagen bliver saa, hvorledes vi skal bære os ad. Jeg skal her indskrænke mig til at pege paa vore Blade. Pastor Christensen paastaar, at vort Kirkeblad, ikke engang har halvt saa mange Abonnenter nu som for 14 Aar siden. Det er nu en meget nedslaaende Oplysning. Jeg har før foreslaaet at slaa nogle af vore Blade sammen, og den Sag har jo ogsaa været til Behandling ved mere end eet af vore Aarsmøder, men uden noget Resultat. „Vi marcherer paa Stedet" fremdeles— eller rettere — vi gaar tilbage. Og een af Grundene, hvorfor man har holdt paa Kirkebladet ved Siden af de andre Blade, er, at vi kan ikke være bekendt at tage dette Skridt — tilbage. Ved sidste Aarsmøde tog vi et Skridt i den rigtige Retning nemlig med Hensyn til „Danskeren" (— nogle mener maaske det modsatte). Naar vi altsaa skal se at ordne vore Sager saaledes, at det kan betale sig, mener jeg, at det var ret. Men kunde vi ikke godt være bekendt at lade Kirkebladet gaa ind, da Sagen staar, som den gør? Men hvorfor ikke gaa i den anden Retning, siger maaske en og anden, at arbejde for, at det faar flere Abonnenter? det ligner da mere Fremskridt end det første. Jo, men — ja, men — vi har jo snart saa mange andre Blade, at det er umuligt at holde dem alle. Du har vel „Kirke og Folk", kære Læser, ellers burde du virkelig holde det; det skal dets Redaktør ellers snart overbevise dig om, hvis du er saa uheldig at træffe ham. Og „Hjemlandsposten" eller „Kristeligt Folkeblad", kan man da heller ikke undvære; og „Indre-Missionstidende" med Annekset, er virkelig ogsaa værd at holde; og „Santhalmissionæren" burde du nu ogsaa holde. Jeg mener ikke dette rettet til Præster, thi det forslaar ikke; de maa i det mindste have ligesaa mange til, hvilke kan de selv bestemme. Saa det mangler virkelig ikke paa god, opbyggelig og belærende Læsning. Ja, men Kirkebladet er vort eget, siger du; vort Samfund maa have sit eget Organ at repræsenteres igennem. Jeg mener nu ikke det er vort Kirkesamfunds Organ; det er „Danskeren", den maa have den Ære. Og der maa være andre, der mener det samme, idet de almindelig lader høre fra sig gennem dette Blad. Ja, selv da Kirkebladets Redaktør i sit Blad i en velskreven Artikel om vort Samfundsforhold først pegede paa Tilbagegangen eller vor „Marcheren paa Stedet" i vort kirkelige Arbejde, saa faar han Svar paa samme — i „Danskeren" Jeg mener, at er „Dansk Luth. Kirkeblad" at betragte som vort kirkelige Organ, saa burde den Sag i Særdeleshed, saavel som andre Sager Kirken angaaende, forhandles der. Tilmed har vi jo nu ogsaa Kvitteringerne i „Danskeren" for hvad der ydes til de forskellige Øremaal. Saa jeg ser ikke, at det er saa tvingende en Nødvendighed vedblivende at holde paa „D. I. Kirblad". Eller synes man ikke om saadan at begrave det, hvorfor saa ikke laa det sammen med „De Unges Blad"? Lad det saa beholde Navnet, og lad det faa en særlig Afdeling for de unge. De Unges Blad er jo ogsaa paa Retur. Det kunde godt gøres lidt større for samme Pris; thi efter sin nuværende Størrelse er det dyrt; da mener jeg, at der kunde undgaas Underskud. De unge, der nu holder „De Unges Blad", er sikkert nok dem, der har mest Interesse for vort Samfunds Arbejde, saa det vilde være en Borgen for, at de ogsaa vilde omslutte et saadant Blad med Interesse.

C. Krogh,
Luck, Wis.

Borte i Mængden.

Paaskedags Aften blev mange Liv og megen Ejendom borte i Omaha. I et Øjeblik blev Tusinder lammet af Forfærdelse og Sorg. Pella dansk luth. Menighed led stort Tab paa Liv og Ejendom. — Set nu i „Ugebladet" i Dag, at Minnesota Kreds foretager en Kredsindsamling til Pella Menighed i Omaha. Naa, Ordning eller Form har ofte stor Betydning. Og i nærværende Tilfælde skulde jeg antage, at den Form, Minnesota Kreds gaar frem efter, er god. Thi det er jo saaledes, at hvor der er mange (her Menighed), der kan man lettest blive borte eller skjule sig i Mængden. Men det kan jo alligevel ikke skjules, at der ved Indsamling af Gaver til Guds Riges Fremme bestandig er Menigheds- og Samfundsfolk, der bliver borte med deres Gaver i Mængden.

Med den Bondo-Hansenske Ordning er Mængden betydelig begrænset; man er derfor ikke saa udsat for at blive borte eller tilbøjelig til at skjule sig. Enhver Menighed fremsender — forhaabentlig med Glæde og Tak — sin Gave til Kredsens Kasserer, der sidder og venter — han kender sine, — deres Tal er ikke skjulte for ham, ja han kender dem ved Navn.

Imidlertid er det jo de smaa, der lettest bliver borte i Mængden. Men her tænkes naturligvis ikke paa smaa i legemlig, men aandelig Betydning; her tænker man paa smaa i Gavmilhed. I timelig Henseende er der ikke mange, om der overhovedet er nogen, der er saa smaa, eller har det saa smaat, ret beset, at de ikke kan være med til at „afhjælpe de helliges Trang". Her kommer jeg som saa ofte ved Indsamling af Gaver til at tænke paa en Enke, der ved Syning ernærede sig og sine to Smaapiger; hun blev vist aldrig borte med sin Gave, uagtet vi havde mange Indsamlinger i denne Menighed.

Da „Dsk." kom her om Fredagen med Bøn om Indsamling til Pella Menighed, tog vi her i Greenville fat paa Indsamling om Søndagen. I Gaar kunde vor Kasserer i St. Pauli Menighed sende $91.00 fra Greenville og Annexer. Det er ikke meget til at bygge Kirke for; men sender alle Menigheder sammenligningsvis lige saa meget, da vil der indkomme rigelig til Rejsning af Kirkeejendom i Omaha. Ja, lad der blive et stort „Overskud" — ikke af Penge, hvorfor skulde der det, bare den nærværende Trang afhjælpes — men den Slags Overskud, Paulus i Forbindelse med Indsamling af timmelige Gaver nævner 2. Kor. 9. „Thi denne Offertjenestes Ydelse", siger han, „ikke alene afhjælper de helliges Trang men giver ogsaa et Overskud ved mange Takksigelser til Gud" V. 12. Og, ikke sandt, dette Overskud kan vi nok unde Guds Folk i Omaha. Og det vil ogsaa nok findes, naar vi sender, hvad de saare behøver i deres Nød. Og lad ikke os, hvis Liv og Ejendom Herren saa naadig skaanede under det mægtige Vejr, der i dette Foraar gik over saa mange Stater — være saa smaa, at vi bliver borte med vor Gave, men bringer et „Overskud" af Taksigelse i Form af en Gave til Pella Menighed. Men ved denne som ved alle Indsamlinger gælder det, at bliver Præsten borte i Mængden med et Arbejde o. s. v., saa bliver det nok ikke til meget ret mange Steder.

W. C. Nielsen.

Sagnet om den evige Jøde.

(P. V. A.)

Vi har vel alle som Børn hørt om, og især som Børn beskæftiget os med Sagnet om den evige Jøde.

Fortællingen, saadan som min Moder fortalte den, kunde maaske i mindre, ubetydelige Enkeltheder afvige fra den Form, du hørte den i af din Moder. Men Tyngdepunktet var der sikkert Enighed i: at et Menneske havde udtalt haanende Ord til vor Frelser under Gangen med sit Kors til Golgata, og at Herren da havde udtalt, at Forhaaneren skulde vedblive i dette Liv, til Guds Søn viste sig i sin Herlighed.

Om dette Sagn er der skrevet flere lærde Bøger, hvori grundigeForskere har nedlagt Resultatet af deres Studier over Sagnets Oprindelse, første Skikkelse, senere indbyrdes afvigende Former, og saa fremdeles.

Man mener da at kunne paavise, at før 1602 findes intet Spor af Sagnet om Ahasverus, men derimod kendtes flere andre Former, hvori andre Navne forekom. Saaledes kaldtes den centrale Skikkelse snart Malchus, snart Cartafilus (der var Dørvogter hos Pontius Pilatus). Det hed da, at Handlingen forefaldt kort før Jesu Forhør, eller under dette, eller kort efter Domsafsigelsen. Cartafilus drev paa Nazaræeren, og denne udtalte til Straf: „Jeg gaar, men du skal vente, til jeg kommer igen."

I Aaret 1602 udkom nu en ny Bog om denne gamle katolske Fabel. Og det kunde med Rette siges, at her fremtraadte Sagnet i ny bearbejdet og forbedret Udgave. Bogen trykkes hos Christoff Creutzer i Leyden. Og deri stod med tydelige Ord og uden Omsvøb, at den evige Jøde, hvis Navn var Ahasverus, var set i Danzig i Aaret 1599. Saaledes fortælles der videre:

„Da Paul fra Eitzen under sin Studietid i Wittenberg, Vinteren 1542—43, var rejst til Hamburg, bemærkede han næste Søndag i Kirken en Mand af høj Skikkelse, hvis Haar hang langt ned over Skuldrene, og som stod barfodet tværs over for Prædikestolen, idet han med inderlig Bodfærdigheds Andagt fulgte Gudstjenesten. Under senere Samtaler, som Paul fra Eitzen og andre studerte Mænd havde med hin Fremmede, fortalte denne, at han paa Jesu Tid boede i Jerusalem, og da Korsdragerne paa sin Gang mod Golgata just ved hins Hus, vilde standse og lægge det tunge Kors ned et Øjeblik for at hvile sig, nægtede Ahasverus ham dette og søgte at drive ham videre. Da vendte Herren sig mod ham, og idet han saa strengt paa ham, sagde han: „Jeg vil staa og hvile, du derimod skal gaa!"

Dette Sagn søger de lærde at fortolke som Tendensdigtning. — Ahasverus skulde slakke hvileløst om til Herrens Genkomst — det skal udtrykke Jødefolkets Omslakken, en Nation uden Hjem, uden Fædreland. Navnet, der altsaa med Bogen fra 1602 skifter, skal være taget fra et jødisk Skuespil af samme Navn, som aarligt opførtes vedPurimfesten. Ved dette Skuespil gjorde Jøderne sig Flid for ordentlig at gennemhegle alle andre Religioner, følgelig ogsaa den kristne. Nu sluttes der da, at en kristtroende Forfatter har villet fremstille en mod Kristendommen fordum hadsk og bitter Jøde, der dybt bedrøvet over sin tidligere onde Færd hjerteligt slutter sig til Nazaræerens Tilhængere og Tro.

Ved hint jødiske Ahasverus-Spil kunde det gaa over alle Grænser med forargelige Scener og voldsomme, obskøne Optrin, hvilket ogsaa fremgaar af det Faktum, at Bestyrelsen for den jødiske Menighed i Frankfurt saa sig nødsaget til at forbyde Dramaets Opførelse og lod tillige alle trykte Eksemplarer deraf beslaglægge og brænde. Det kunde saaledes være et naturligt Ønske for Kristenheden at fremstille en Jøde, der, i Stedet for under Purimefesten at bespotte Kristus, personlig viste sig i Kristi Menighed og lagde Bod og Anger for Dagen. Saaledes kunde Ahasverus ganske rigtig tages som en Personifikation for hele Jødefolket. Man har desuden lagt en ikke ringe Betydning i den Omstændighed, at Ahasverus viste sig i December, 1599: omkring ved Juletid, altsaa, hvor Herrens Fødselsfest fejredes, men tillige ved Overgangen til et nyt Hundredaar. Ved slige Anledninger gribes Menneskets Sind let og dybt af store Ideer og høje Ønsker. Saa ser man i den i 1602 udkomne Bog et Udslag for Længslen, der gik gennem Kirken efter Jødernes Omvendelse. Og i øvrigt var ogsaa Tanken om Antikrists nære komme stærkt levende ved saadanne historiske Vendepunkter. Men før hans Komme skulde jo den tiloversblevne Del af Israel være vundet for Troen, og Ahasverus' fredløse Omvanken dermed være til Ende."

Den evige Jødes Sagn har endvidere været sat i Forbindelse med Odinmyten og Buddhismen.

Hermed skal nu ikke siges, at Ahasverus-Historien ikke kunde staa i virkelig Forbindelse med alle disse Ting. Men jeg er betydeligt mere end stærk tilbøjelig til at tro, at de ærede Recensenters og Kritikeres Skarpsindighed selv ofte bringer de Resultater med, som de ved deres uhyre Lærdom og spidse Tanker faar ud af dette og hint, denne og hin Digters Arbejde. Digteren selv — ja, hvis han lever og ser de vidunderlige Ting, han ved sit Geni har skaffet, kan han vel fristes til ved bifaldende Tavshed at fremkalde den Opinion, at netop saadan og saadan havde han selv tænkt sig Sammenhængen. Men i de fleste Tilfælde er det dog vist et Faktum, at han selv bliver akkurat lige saa forbavset, ligesaa behagelig overrasket over sin Digtnings dybe, gediegne Indhold som alle andre almindelige Mennesker. For en Digter er fremfor alt i høj Grad et almindeligt Menneske. Kritikerne derimod — ja, se, de er de egentlige „Digtere".

Sagnet om den evige Jøde er da af ganske samme Karakter som alle de mange andre fromme Fabler, som har deres Rod i Romerkirken. Ah, disse Fortidens Munke, de var kloge paa, hvad Menigmand kunde bruge. De forstod at smede Rim og væve Vadmel (figurlig talt). Til deres Virksomhed hører jo ogsaa bl. a. Sagnet om Dannebrog, der faldt ned fra Himmelen — i et saare belejligt Øjeblik. Og vor Lærer derhjemme genfortalte med stor Omstændelighed vor Fanes Vidunderfødsel — paa en saadan Maade, at han selv syntes i fuldt Alvor at tro derpaa, noget vi Børn selvfølgelig gjorde. Ja, og naar det kommer til Stykket: der er vist endda en Slump endnu blandt den voksne Almue, som for ramme Alvor tror denne gamle Digtning, denne findrige Romerfabel.

Dog, fra nu af er det jo alligevel ingen hel Fabel. Dannebrog er jo nu virkelig paa en Maade falden ned fra Himmelen, eller dog fra de højere Regioner, nemlig ude paa Vestkysten, hvor man var samlet, en repræsentativ Skare Danske, i Forbindelse med Danmarks Deltagen i den kommende Verdensudstilling, og en Flyver slap Flaget ned.

Der kan hverken være virkelig Trøst eller Opbyggelse — for tænkende Mennesker, vel at mærke — i at tro paa noget uvirkeligt.

Gid da efterhaanden disse mange gamle Skrøner fra Pavens Fabrik maa faa Løbepas i tænkende Kristnes Sind.

Et Indlæg i Sprogspørgsmaalet.

I „Kors og Stjærne" af 15. Marts skriver Past. A. Th. Dorf fra Perth Amboy, N. J., hvor han er Præst for en dansk Menighed, der tilhører „Den danske Kirke", bl. a., følgende, som er værd for alle, der for Alvor er interesserede i vor Kirkes Fremtid at overveje:

Her er Søndagsskole paa Dansk, men den engelsk- lutherske Kirke har flere danske Børn, end vi har. Saadan var det ikke for Aar tilbage. De fleste Børn af danske Forældre kan nu om Stunder ikke meget Dansk, det er for dem aldeles ikke noget Modersmaal eller Hjertesprog, men lige saa fremmed, som Fransk er for en dansk teologisk Kandidat. Fremtiden tilhører derfor ikke den danske Kirke. Ingen Steder her i Østens Byer.

Men vi gør en Gerning for den ældre, indvandrede Slægt og for nogle ganske enkelte her fødte, en Gerning, som skal gøres, og som ikke maa opgives, fordi den ikke bærer meget Fremtidshaab med sig. Vi maa i Kirken slaa os til Taals med den lille Flok, og saa trøste os med, at det i det hele næsten er umuligt at samle en Tilhørerkreds herovre.

Nu kommer Professor Karl Larsen, den mest udmærkede Foredragsholder i Danmark, Brevkort sendes ud til alle Sider og Opraab i Aviserne et halvt Aar — — 100 Tilhørere.

Nu kommer Herman Bang, Verdens mest vidunderlige Oplæser, atter Brevkort om endelig at møde op og Avisreklame i lange Spalter — atter en lille trofast Flok paa 100.

Her er Frk. Dons, den største Begivenhed i den dansk-amerikanske Musikverden, atter Brevkortene ud og lange Stykker i Avisen med Billeder af een saa grim, at man skulde tro, at Folk fik Lyst til at gaa derhen for at se, om det virkelig skulde ligne men vi naar stadig ikke over det lille Hundrede.

En enkelt Gang slaar det an og bliver til lidt mere, som med Studentersangerne. Men det var jo ogsaa noget for sig. Til Dans, Maskerade og Dilettantkomedie samles der naturligvis mange.

I den senere Tid er der en Benævnelse, man ret hyppigt støder paa som Betegnelse for de danske herovre. Den stammer fra Dr. Max Henius' Bog og lyder: Den danskfødte Amerikaner. Vi i vore Kredse har ikke brugt den Benævnelse, der for os betegner baade for lidt og for meget. Men han findes, og hans Hjemsted er Byerne, særlig Storbyerne. Han føler sig ikke knyttet til nogen af de Virksomheder, der søger at skabe et dansk-amerikansk Aandsliv og har heller ikke været med til at rejse nogen af dets Arnesteder.

— — —

Her inde i Østen drømmer vi nu ikke om saa store Maal. Vi lever i Grunden ganske som Independenter uden nogen synderlig Forbindelse med Kirkesamfundet der ude Vesterpaa. Der er i Grunden ingen Ting, man føler sig fælles med dem om, ja, man har i det hele ingen dybere Fællesinteresser.

Der er ingen Spørgsmaal, der er oppe til Drøftelse. Man falder i Smaakredse. Derfor har det været saa svært at holde et dansk Blad i Gang her inde i Østen.

Karl Matthiasen har i flere Aar holdt „Nordlyset" gaaende, nu da han blev ked af at ofre mere paa det Alter, blev det overtaget af et Konsortium, og den kendte Journalist Opsser er dets Redaktør. Men det vil vist ikke være muligt at faa det til at gaa. For en Redaktør skal i dette Tilfælde lave hele Bevægelsen selv, og det kan i Længden intet Menneske holde til. Til sidst vil han fryse inde ligesom den grimme Pelling i Eventyret.

— — —

Her findes naturligvis et Utal af selskabelige Hjælpeforeninger, der tager sig af den almindelige Fornøjelighed: Dilettantkomedie, Bal og Maskerade, men den aandelige Oplivelse tager de sig ikke af, saa de hjælper ikke til at højne Niveauet. De danske fejler paa dette Omraade ganske i de andres Kølvand.

Som dansk Præst herinde kommer man ikke til at lide af højt flyvende Drømme. Man lærer at glæde sig, hvis „status quo" kan holdes, og maa saa til Yndlingssalme vælge „Foragter ej de ringe Dage."

Perth Amboy, 30. Januar 1913.

Kvittering for Gaver til Pella Menighed, Omaha.

Liste Nr. 7.

Fra Vor Frelsers Menighed, Luck, Wis.

Rasmus Jensen	$8.00
John Jorentzen	1.00
L. P. Nielsen	3.00
Chris Sørensen	4.00
Nels C. Nielsen	1.00
H. O. Petersen	2.00
Rev. H. W. Bondo	5.00
P. J. Morten	5.00
S. J. Morten	3.00
C. H. Petersen	5.00
Hans Michaelsen	2.00
C. O. Christiansen	1.00
Miss Petra Christiansen	1.00
P. K. Nellemann	5.00
Jacob Jensen	7.00
H. C. Petersen	2.00
Axel Christensen	1.00
P. H. Petersen	1.00
	$57.00

Til Pastor Laursen fra samme Menighed:

Rasmus Jensen	2.00
L. P. Nielsen	2.00
Chris Sørensen	1.00
Nels C. Nielsen	1.00
H. O. Petersen	2.00
Rev. H. W. Bondo	3.00
P. J. Morten	3.00
S. J. Morten	2.00
C. H. Petersen	2.00
P. K. Nellemann	1.00
Jacob Jensen	3.00
Mr. og Mrs. Jul Aaby	2.00
Amanda Aaby	1.00
Pearl Aaby	1.00
Telma Aaby	1.00
Axel Kristensen	1.00
	$28.00

Fra den eng. luth. Menighed, Luck, Wis.:

Tobyers Thomsen	5.00
L. J. Askow	3.00
L. Jensen fra Amery, Wis.	1.00
C. G. Sherer, Luck	1.00
P. N. Butts	1.00
	$11.00

Til Pastor Laursen fra samme Menighed:

L. J. Askow	2.00
Chas Askow	1.00
O. W. Lund	2.00
Niels Petersen	2.00
	$7.00

(Fortsættes paa sidste Side.)

Udmærket Farmland

i Little Fork Dales, $5 til $25 pr. Acre. Lette Vilkaar, eller kontant. Bedste lerblandet Jord, fri for Sten, jævn og vel drænet, gode Veje og Skoler. Fortrinligt Land for Mejeri, Hø, Korn- og Kartoffel-Avl. Nærved godt Marked. Skriv paa engelsk efter Oplysninger. — LITTLE FORK VALLEY LAND COMPANY, First State Bank Bldg., Cook, St. Louis Co., Minn.